

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

585 /
1974/2

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის

უელდესი ს ა ბჭო ს უ რე პუ ბლიკ ი

№ 9 (404)

1974 წლის სექტემბერი

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს გამოსემა

თბილისი

საქართველოს საბჭოთა სოსიალიზური რესპუბლიკის

უმაღლესი საბჭოს
უწყებები

№ 9 (404)

საქვებები

1974 წელი

ზ ი ნ ა რ ს ი

ბანყოფილება პირველი

- 168. ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა წითელწყაროს რაიონის კასრისწყლის სასოფლო საბჭოს ახმეტის რაიონის ადმინისტრაციულ დაქვემდებარებაში გადაცემის შესახებ.
- 169. ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა წალენჯიხის რაიონის სახალხო მოსამართლის ი. ი. გეთიას ვათავისუფლებისა და ახალი სახალხო მოსამართლის არჩევნების ჩატარების შესახებ.
- 170. ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა ხაშურის რაიონის სახალხო მოსამართლის არჩევნების ჩატარების შესახებ.
- 171. ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა საქართველოს სსრ ზოგიერთ საკანონმდებლო აქტში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ.
- 172. ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის სპროცესო კოდექსის 62-ე მუხლში დამატების შეტანის შესახებ.
- 173. ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა „სასოფლო აღმასრულებელთა შესახებ“ სრულიად საქართველოს ცაკ-ისა და სახკომსაბჭოს 1937 წლის 7 დეკემბრის დადგენილების ძალადაკარგულად ცნობის თაობაზე.
- 174. დადგენილება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული არასრულწლოვანთა საქმეების რესპუბლიკური კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ.
- 175. დადგენილება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა მიწის დაცვისა და რაციონალურად გამოყენების საქმეში მშრომელთა დებუტატების ადგილობრივი საბჭოების მუშაობის შესახებ.

ბანყოფილება მეორე

- 176. ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა მედლით „წყალწადებულთა გადარჩენისათვის“ დაჯილდოების შესახებ.

ს. შარჭიას სახ. საბ. საბ. სსრ

ბანუოფილება პირველი

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

168 წითელწყაროს რაიონის კასრისწყლის სასოფლო საბჭოს ახ. მათის რაიონის ადმინისტრაციულ დაქვემდებარებაში გადაცემის შესახებ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

გამოეყოს წითელწყაროს რაიონს კასრისწყლის სასოფლო საბჭო და გადაეცეს ახმეტის რაიონს ადმინისტრაციულ დაქვემდებარებაში.

კასრისწყლის სასოფლო საბჭოს ტერიტორიიდან წითელწყაროს რაიონულ საბჭოში არჩეულ დეპუტატებს შეუნარჩუნდეთ რწმუნებანი ახმეტის რაიონულ საბჭოში.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვახაძე.

თბილისი, 1974 წლის 18 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

169 წალენჯიხის რაიონის სახალხო მოსამართლის ი. ი. გეთიას ბათავისუფლებისა და ახალი სახალხო მოსამართლის არჩევნების ჩატარების შესახებ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

1. გათავისუფლდეს ამხ. ივანე იასონის ძე გეთია წალენჯიხის რაიონის სახალხო მოსამართლის თანამდებობიდან სხვა სამუშაოზე გადასვლასთან დაკავშირებით.

2. საქართველოს სსრ რაიონული (საქალაქო) სახალხო სასამართლოების არჩევნების დებულების 68-ე და 69-ე მუხლების საფუძველზე დაინიშნოს წალენჯიხის რაიონის სახალხო მოსამართლის არჩევნები კვირას, 1974 წლის ოქტომბერს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვახაძე.

თბილისი, 1974 წლის 19 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

170 ხაშურის რაიონის სახალხო მოსამართლის არჩევნების ჩატარების შესახებ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

საქართველოს სსრ რაიონული (საქალაქო) სახალხო სასამართლოების არჩევნების დებულების 68-ე და 69-ე მუხლების შესაბამისად დაინიშნოს ხაშურ-

რის რაიონის სახალხო მოსამართლის არჩევნები კვირას, 1974 წლის 6 ოქტომბერს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძივნიძე,
საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვამბაძე

თბილისი, 1974 წლის 19 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

171 საქართველოს სსრ ზოგირით საკანონმდებლო აქტში ცვლილებებისა და დავაბრუნების შემთხვევის შესახებ

„ნარკომანიათან ბრძოლის გაძლიერების შესახებ“ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1974 წლის 25 აპრილის ბრძანებულების შესაბამისად საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

1. შეტანილ იქნეს საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსში შემდეგი ცვლილებები და დამატებები:

1) კოდექსის 252-ე, 252¹-ე, 252²-ე და 253-ე მუხლები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 252. ნარკოტიკულ, სხვა ძლიერმოქმედ და შხამიან ნივთიერებათა უკანონო დამზადება, შექმნა, შენახვა, გადაზიდვა, გადაგზავნა ან გასაღება

ნარკოტიკულ ნივთიერებათა უკანონო დამზადება, შექმნა, შენახვა, გადაზიდვა ან გადაგზავნა გასაღების მიზნით, აგრეთვე უკანონო გასაღება, — ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ათ წლამდე ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

იგივე ქმედობა ჩადენილი განმეორებით, ან წინასწარი შეთანხმებით პირთა ჯგუფის მიერ ან იმ პირის მიერ, რომელსაც წინათ ჰქონდა ჩადენილი ერთ-ერთი დანაშაული, გათვალისწინებული ამ კოდექსის 252¹-ე მუხლის პირველი მუხრე და მესამე ნაწილებით, 252²-ე, 252³-ე და 253-ე მუხლებით, ან განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ, აგრეთვე თუ ეს ქმედობა ეხებოდა ნარკოტიკულ ნივთიერებებს დიდი ოდენობით, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსიდან თხუთმეტ წლამდე ქონების კონფისკაციით.

ნარკოტიკულ ნივთიერებათა უკანონო დამზადება, შექმნა, შენახვა, გადაზიდვა ან გადაგზავნა გასაღების მიზნის გარეშე, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

იგივე ქმედობა ჩადენილი განმეორებით ან იმ პირის მიერ, რომელსაც წინათ ჰქონდა ჩადენილი ერთ-ერთი დანაშაული, გათვალისწინებული ამ მუხ-

ლის პირველი და მეორე ნაწილებით, 252¹ მუხლის პირველი, მეორე და ნაწილებით, 252³-ე, 252⁵-ე და 253-ე მუხლებით, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

ნარკოტიკულ ნივთიერებათა წარმოების, შექენის, შენახვის, აღრიცხვის, გაცემის, გადაზიდვის ან გადაგზავნის დადგენილი წესების დარღვევა, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ან უამისოდ.

ძლიერმოქმედ და შხამიან არანარკოტიკულ ნივთიერებათა უკანონო დაშლადება, შექენა, შენახვა, გადაზიდვა, გადაგზავნა ან გასაღება, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

ძლიერმოქმედ და შხამიან არანარკოტიკულ ნივთიერებათა წარმოების, შექენის, შენახვის, აღრიცხვის, გაცემის, გადაზიდვის და გადაგზავნის დადგენილი წესების დარღვევა, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე ან გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე.

მუხლი 252¹ ნარკოტიკულ და სხვა ძლიერმოქმედ და შხამიან ნივთიერებათა გატაცება

ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცება, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი განმეორებით, ან წინასწარი შეთანხმებით პირთა ჯგუფის მიერ, ან ძალადობის გამოყენებით, რომელიც საშიში არ არის დაზარალებულის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის, ან იმ პირის მიერ, რომელსაც ნარკოტიკული ნივთიერება ებარა სამსახურებრივ მდგომარეობასთან დაკავშირებით ან დასაცავად, ასევე იმ პირის მიერ, რომელსაც წინათ ჰქონდა ჩადენილი ერთ-ერთი დანაშაული, გათვალისწინებული ამ კოდექსის 252-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით, 252³-ე, 252⁵-ე და 253-ე მუხლებით, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ, გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ან უამისოდ.

ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცება, ჩადენილი განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ ან ყაჩაღური თავდასხმით, ან დიდი ოდენობით, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით შეიდიდან თხუთმეტ წლამდე ქონების კონფისკაციით.

ძლიერმოქმედ და შხამიან ნივთიერებათა გატაცება, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი განმეორებით, ან წინასწარი შეთანხმებით პირთა ჯგუფის მიერ, ან დიდი ოდენობით, ან ძალადობის გამოყენებით, ან განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსიდან თხუთმეტ წლამდე“

„მუხლი 252³. ნარკოტიკულ ნივთიერებათა ხმარებაზე დაყოლიება

ნარკოტიკულ ნივთიერებათა ხმარებაზე დაყოლიება, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი ორი ან მეტი პირის ან არასრულწლოვანის მიმართ, ან იმ პირის მიერ, რომელიც აღრე სამართალშია ნამყოფი ნარკოტიკულ ნივთიერებათა ხმარებაზე დაყოლიებისათვის, ან წინათ ჰქონდა ჩადენილი ერთ-ერთი დანაშაული, გათვალისწინებული ამ კოდექსის 252-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით, 252¹-ე მუხლის პირველი, მეორე და მესამე ნაწილებით, 252⁵-ე და 253-ე მუხლით, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ათ წლამდე“.

„მუხლი 253. ნარკოტიკულ ნივთიერებათა შემცველი ისეთი კულტურების დათესვა და მოყვანა, რომელთა მოყვანა აკრძალულია

ხაშნაშის, ინდური, სამხრეთ მანჯურიის ან სამხრეთ ჩუიის კანაფის დათესვა ან მოყვანა, ან ნარკოტიკულ ნივთიერებათა შემცველი სხვა ისეთი კულტურების დათესვა და მოყვანა, რომელთა მოყვანა აკრძალულია, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე.

იგივე ქმედობა, ჩადენილი განმეორებით, ან იმ პირის მიერ, რომელსაც წინათ ჰქონდა ჩადენილი ერთ-ერთი დანაშაული, გათვალისწინებული ამ კოდექსის 252 ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით, 252¹-ე მუხლის პირველი, მეორე და მესამე ნაწილებით, 252³-ე და 252⁵-ე მუხლით, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან რვა წლამდე“.

2) დაემატოს კოდექსს შინაარსის 252⁵-ე მუხლი.

„მუხლი 252⁵. ნარკოტიკულ ნივთიერებათა მოხმარების ბუნაგის მოწყობა ან შენახვა

ნარკოტიკულ ნივთიერებათა მოხმარების ბუნაგის მოწყობა ან შენახვა ან ამ მიზნებისათვის სადგომის მიცემა, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან ათ წლამდე ქონების კონფისკაციით ან უამისოდ“.

3) 230-ე მუხლის პირველი ნაწილი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 230. გარყვნილების ბუდის შენახვა და მაჭანკლობა

გარყვნილების ბუნაგის შენახვა, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორიდან შვიდ წლამდე;“

4) 205-ე მუხლის მეორე ნაწილს სიტყვების „ამ კოდექსის 242²-ე მუხლით“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები: „252-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილით და 252¹-ე მუხლის პირველი, მეორე და მესამე ნაწილებით“;

5) 206-ე მუხლის მეორე ნაწილს სიტყვების „ამ კოდექსის 242²-ე მუხლით“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები „252-ე მუხლის მეორე ნაწილით და 252¹-ე მუხლის მესამე ნაწილით“;

6) ამოღებულ იქნეს 236-ე მუხლიდან სიტყვები: „ნარკოტიკულ ნივთიერებათა ხმარებაზე“;

7) მე-8¹ მუხლის მეორე ნაწილში სიტყვები „ნარკოტიკულ ნივთიერებათა დამზადება, შექმნა ან შენახვა გასაღების მიზნით, აგრეთვე ასეთ ნივთიერებათა გასაღება (252-ე მუხლის მესამე და მეოთხე ნაწილები); ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცება გასაღების მიზნით (252¹-ე მუხლი)“ შეიცვალოს სიტყვებით: „ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცება დამამძიმებელ გარემოებებში, აგრეთვე ასეთ ნივთიერებათა გასაღება ან გასაღების მიზნით ჩადენილი გატაცება, დამზადება, შექმნა, შენახვა, გადაზიდვა ან გადაგზავნა, (252-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილები, 252¹ მუხლის პირველი, მეორე და მესამე ნაწილები);

8) ამოღებულ იქნეს მე-12 მუხლის მეორე ნაწილიდან სიტყვები „გასაღების მიზნით ნარკოტიკულ ნივთიერებათა დამზადების, შექმნის, ან შენახვის, აგრეთვე ასეთ ნივთიერებათა გასაღებისათვის (252-ე მუხლის მესამე და მეოთხე ნაწილები)“;

9) 44-ე მუხლის მეორე ნაწილში სიტყვები: „გასაღების მიზნით ნარკოტიკულ ნივთიერებათა დამზადების, შექმნის და შენახვისათვის, აგრეთვე ასეთ ნივთიერებათა გასაღებისათვის (252-ე მუხლის მესამე და მეოთხე ნაწილები)“ შეიცვალოს სიტყვებით „ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცების, დამზადების, შექმნის, შენახვის, გადაზიდვის ან გადაგზავნისათვის გასაღების მიზნით, ამ ნივთიერებათა გასაღებისათვის, აგრეთვე ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცებისათვის დამამძიმებელ გარემოებებში (252-ე მუხლის პირველი, მეორე ნაწილები, 252¹ მუხლის პირველი, მეორე და მესამე ნაწილები)“;

10) 54¹-ე მუხლის მესამე პუნქტში ამოღებულ იქნეს სიტყვები: „ნარკოტიკების მოხმარების ბუნაგის მოწყობისათვის (230-ე მუხლის პირველი ნაწილი)“ და სიტყვები: „გასაღების მიზნით ჩადენილი ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცების, დამზადების, შექმნისა და შენახვისათვის, აგრეთვე ასეთ ნივთიერებათა გასაღებისათვის (252-ე მუხლის მესამე და მეოთხე ნაწილები, მუხლი 252¹)“ შეიცვალოს სიტყვებით: „ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცების, დამზადების, შექმნის, შენახვის, გადაზიდვის ან გადაგზავნისათვის გასაღების მიზნით, ან ამ ნივთიერებათა გასაღებისათვის დამამძიმებელ გარემოებებში; ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცებისათვის დამამძიმებელ გარემოებებში (252-ე მუხლის მეორე ნაწილი და 252¹ მუხლის მეორე და მესამე ნაწილები)“;

11) 55-ე მუხლის მე-2 პუნქტიდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები: „ნარკოტიკების მოხმარების ბუნაგის მოწყობისათვის (230-ე მუხლის პირველი ნაწილი)“ და „გასაღების მიზნით ჩადენილი ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცების, დამზადების, შექმნის ან შენახვისათვის, აგრეთვე ასეთ ნივთიერებათა გასაღებისათვის (252-ე მუხლის მესამე და მეოთხე ნაწილები, მუხლი 252¹)“.

2. საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 88-ე და 376-ე მუხლებში ციფრები „252-ე III და IV ნაწილები“ შეიცვალოს ციფრებით „252-ე I და II ნაწილები“.

3. შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება და დამატება ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ საქართველოს სსრ კანონში (საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს უწყებები, 1972 წ., № 6, მუხ. 101):

1) დაემატოს კანონს შემდეგი შინაარსის 61 მუხლი:

„მუხლი 61. ნარკომანიით დაავადებულთა მკურნალობა

ნარკომანიით დაავადებული პირი ვალდებულია იმკურნალოს ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოების სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში.

თუ ავადმყოფი თავს არიდებს ასეთ მკურნალობას, სავალდებულოა მისი გაგზავნა იძულებითი მკურნალობისათვის სამკურნალო-შრომით პროფილაქტიკორუმში.

სამკურნალო-შრომით პროფილაქტიკორუმში გაგზავნის წესსა და იქ ყოლის რეჟიმს განსაზღვრავს სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ კანონმდებლობა“;

2) კანონის 62-ე მუხლის სათაურიდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები: „და ნარკომანების“, ამავე მუხლის პირველი ნაწილიდან — სიტყვები: „ან ნარკომანთა“ და მეორე ნაწილიდან — სიტყვები: „და ნარკომანები“.

4. „ნარკოტიკულ ნივთიერებათა გატაცების, უკანონო დამზადებისა და გასაღების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების შესახებ“ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1969 წლის 30 ივნისის ბრძანებულებაში (საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს უწყებები, 1969 წ. № 6, მუხ. 122) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები:

1) პირველი მუხლის პირველი ნაწილი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. დაწესდეს, რომ პირი, რომელიც ხმარობს ნარკოტიკულ ნივთიერებას ექიმის დანიშნულების გარეშე, დაპატიმრებული იქნება ვადით ათიდან თხუთმეტ დღემდე ან დაჯარიმდება ორმოცდაათ მანეთამდე. მასალებს ასეთი დარღვევის შესახებ ერთი დღე-ღამის განმავლობაში განიხილავს მშრომელთა დეპუტატების რაიონული, საქალაქო საბჭოს აღმასკომის შინაგან საქმეთა განყოფილების (სამმართველოს) უფროსი ან მისი მოადგილე, რომელიც ან დააჯარიმებს დამრღვევს ამ მუხლით გათვალისწინებული თანხის ოდენობით, ან გაუგზავნის მასალებს სახალხო სასამართლოს“;

2) ბრძანებულების მესამე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„3. არასრულწლოვანების მიერ, ექიმის დანიშნულების გარეშე, ნარკოტიკულ ნივთიერებათა ხმარებისათვის მათი მშობლები ან მათი შემცველი პირები პასუხს აგებენ არასრულწლოვანთა კომისიების შესახებ დებულების შესაბამისად“.

5. „ნარკომანებისა და ქრონიკული ალკოჰოლიკების იძულებითი მკურნალობისა და შრომითი აღზრდა-გარდაქმნის შესახებ“ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1965 წლის 18 დეკემბრის ბრძანებულების (საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს უწყებები 1965 წ. № 30, მუხ. 628; 1969 წ. № 6, მუხ. 122; 1972 წ. № 6, მუხ. 97; 1973 წ. № 6, მუხ. 99) მე-2 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„2. ამ ბრძანებულების პირველ მუხლში აღნიშნული პირნი რაიონული (საქალაქო) სახალხო სასამართლოს დადგენილებით უნდა გაიგზავნონ სამკურ-

ნალო-შრომითს პროფილაქტორიუმში იძულებითი მკურნალობისათვის ვადით ექვსი თვიდან ორ წლამდე“.

6. „ადმინისტრაციული წესით ჯარიმების გამოყენების შემდგომი შეზღუდვის შესახებ“ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1962 წლის 19 აპრილის ბრძანებულების (საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს უწყებები 1962 წ., № 11, მუხ. 159 და № 34, მუხ. 541; 1964 წ., № 4, მუხ. 80; 1966 წ. № 8, მუხ. 132; 1967 წ. № 6, მუხ. 350; 1968 წ. № 1, მუხ. 4 და № 2, მუხ. 14; 1969 წ. № 10, მუხ. 182; 1970 წ. № 5, მუხ. 73; 1972 წ. № 8, მუხ. 164 და № 9, მუხ. 191; 1973 წ. № 9, მუხ. 176) მე-15 მუხლის პირველ ნაწილში სიტყვების „აგრეთვე ტრანსპორტით სარგებლობის წესების დარღვევისათვის“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები „ექიმის დანიშნულების გარეშე ნარკოტიკულ ნივთიერებათა ხმარებისათვის“.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვამბაძე

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

172 საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის საკოდექსო კოდექსის 62-ე მუხლში დამატების შეტანის შესახებ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

შეტანილ იქნეს დამატება საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 62-ე მუხლის პირველ ნაწილში და იგი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მომკვლევ პირს, გამოძიებელს, პროკურორს და სასამართლოს უფლება აქვთ მათ წარმოებაში არსებული საქმის გამო ამ კოდექსის დადგენილი წესით გამოიწვიონ ყოველი პირი დაკითხვისათვის — როგორც მოწმე, დაზარალებული ან დასჯენის მისაცემად, — როგორც ექსპერტი; მოსთხოვონ დაწესებულებას, საწარმოს, ორგანიზაციას, თანამდებობის პირს და მოქალაქეს წარმოადგინონ საგნები და დოკუმენტები, რომელთა საშუალებით შეიძლება საქმისათვის საჭირო ფაქტიური მონაცემების დადგენა; მოითხოვონ რევიზიის ჩატარება“.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვამბაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

173 „სასოფლო აღმასრულებელთა შესახებ“ სრულიად საქართველო-
 ლოს ცაკ-ისა და სახკომსახზოს 1937 წლის 7 დეკემბრის დადგე-
 ნილების ძალადაკარგულად ცნობის თაობაზე

„სახელმწიფო მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების საქმიანობის საკითხებზე სსრ კავშირის მთავრობის ზოგიერთ გადაწყვეტილებათა ძალადაკარგულად ჩათვისის შესახებ“ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1974 წლის 26 ივლისის № 604 დადგენილებასთან დაკავშირებით საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

ძალადაკარგულად ჩაითვალოს სრულიად საქართველოს ცაკ-ისა და სახკომსახზოს 1937 წლის 7 დეკემბრის დადგენილება „სასოფლო აღმასრულებელთა შესახებ“ (საქ. სსრ კან. კრ. 1937 წ., № 21, მუხ. 153).

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწანიძე,

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვაჭავაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

დადგენილება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

174 საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული არასრულ-
 ლწლოვანთა საქმეების რესპუბლიკური კომისიის შემადგენ-
 ლობაში ცვლილების შესახებ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

დამტკიცდეს რუსუდან ალექსანდრეს ასული ჯაფარიძე, — საქართველოს პროფესიული კავშირების რესპუბლიკური საბჭოს მდივანი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული არასრულწლოვანთა საქმეების რესპუბლიკური კომისიის წევრად; ამასთან გათავისუფლდეს ამ მოვალეობისაგან ნელვლადიშვილის ასული გურგენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწანიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვაჭავაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

დადგენილება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

175 მიწის დაცვისა და რაციონალურად გამოყენების საქმეში მშრო-
 მელთა დეპუტატების აღზიდობრივი საბჭოების მუშაობის
 შესახებ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი აღნიშნავს, რომ „მიწების დაცვისა და რაციონალურად გამოყენების თაობაზე უკრაინის სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების მუშაობის გამოცდილების შესახებ“ სსრ კა-

ვმირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1974 წლის 12 მარტის დადგენილებით და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბოლო პლენუმების დადგენილებათა შესაბამისად მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომები საჭირო ღონისძიებებს ახორციელებენ მიწის დაცვის და რაციონალურად გამოყენების, ეროზიისაგან ნიადაგის დაცვისა და მიწათმოქმედების პროგრესული მეთოდების დანერგვის, თესლბრუნვის უფრო სრულად ათვისებისა და ყამირი და ნასვენი მიწების სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში ჩართვისათვის. მიმდინარე წელს ეს საკითხები განიხილეს ზესტაფონის, სამტრედიის, კასპის, ხობის, მესტიის, ბორჯომის, ლანჩხუთის, მცხეთის, ახალქალაქის და სხვა რაიონული და სასოფლო საბჭოების სესიებზე და დასახეს კონკრეტული ღონისძიებანი გამოვლენილ ნაკლოვანებათა სალიკვიდაციოდ; ამ მიმართებით გააქტიურდა სოფლის მეურნეობის, ბუნების დაცვის და სხვა მუდმივი კომისიების მუშაობაც.

1967-1973 წლებში რესპუბლიკაში გაშენებულ იქნა რვა ათასი ჰა მინდორ-საცავი ტყის ზოლი; 18,5 ათას ჰექტარზე გატყვევდა ხეები, ხრამები, მდინარეების ნაპირები და სხვა ეროზირებული ფართობები. მიწობრში ჩადგა ახალი სარწყავი არხები, სატუმბავი სადგურები, შენდება წყალსაცავები და სხვ. მაგალითად, თეთრი წყაროს რაიონში სარწყავი მიწის ფართობი 1973-1974 წლებში გაიზარდა 223 ჰექტარით, ლანჩხუთის რაიონში ამოშრობილი მიწებისა — 413 ჰექტარით და სხვ.

გაუმჯობესდა ნასვენი მიწების ათვისება. 1974 წლის 1 სექტემბრისათვის რესპუბლიკაში ათვისებულია 2075 ჰა ნასვენი მიწა. აქედან სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში — 167 ჰა, ასპინძის რაიონში — 20 ჰა, ბოლნისის რაიონში — 150 ჰა, დმანისში — 19 ჰა, ვანში — 90 ჰა, ჭიათურაში — 38 ჰა, საჩხერეში — 50 ჰა, გვეჯკორში — 37 ჰა, ცხაჯაიაში — 94 ჰა და ა. შ.

მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოები, მიწის ნაყოფიერების ამაღლების მიზნით, სერიოზულ ყურადღებას უთმობენ მიწის ფართობებზე კულტ-ტექნიკური სამუშაოების ორგანიზაციას. მაგალითად, თეთრი წყაროს რაიონში განხორციელებულ ღონისძიებათა შედეგად მეხორცეობა-მერძეეობის საბჭოთა მეურნეობის ფონდს 1973 წელს შეემატა 35 ჰექტარი, ზედაპირული ქვებისაგან და ბუჩქნარებისაგან გაიწმინდა 91 ჰექტარი საძოვარი; ასევე კულტ-ტექნიკური სამუშაოები ჩატარდა ხაშურის რაიონში 147 ჰექტარზე.

მეტი ყურადღება ექცევა მიწათსარგებლობის წესებისა და საკარმიდამო მიწის ნაკვეთების ნორმების დაცვას. 1973-1974 წლებში, მარტო თეთრი წყაროს, ლანჩხუთისა და ხაშურის რაიონების კოლმეურნეებსა და საბჭოთა მეურნეობის მუშაკებს ჩამოერთვათ 248.61 ჰექტარი ზედმეტად მითვისებული მიწის ფართობი

კარგი ინიციატივა გამოიჩინა სიღნაღის რაიონის ანაგის სასოფლო საბჭომ, რომელმაც ვალდებულება აიღო მიმდინარე წელს გამოავლინოს და კოლმეურნეობის სახნავი მიწის ფონდს მიუმატოს 40 ჰექტარი მიწის ფართობი და მოწოდებით მიმართა რესპუბლიკის ყველა სასოფლო საბჭოს — ფართოდ გაშა-

ლონ მუშაობა ახალი მიწების ათვისებისა და რაციონალურად გამოყენებისათვის.

ამასთან ერთად, რესპუბლიკის მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივ საბჭოებს, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს მიწის დაცვისა და რაციონალურად გამოყენების საქმეში გააჩნიათ მნიშვნელოვანი დარღვევები და ნაკლოვანებები.

ბევრ მეურნეობაში ნელი ტემპით ხორციელდება მიწათმოქმედების კულტურის ამოღების ღონისძიებები, ნიადაგის დამუშავების მეცნიერულად დასაბუთებული სისტემების დანერგვა, სასუქების შეტანის სამუშაოები და მიწების ჭიმითური მელიორაცია; ყოველთვის ეფექტიანად არ ხდება სარწყავი და ამომშრალი მიწების გამოყენება, ადგილი აქვს სახნავი მიწების ათვისების გეგმის შეუსრულებლობას და ნათესების ფართობის შემცირებას. ზოგიერთ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში მთლიანად არ არის გამოყენებული სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები, მათ შორის სახნავი და სახნავად ვარგისი მიწები. აღნიშნულის შედეგად რესპუბლიკაში წლების მანძილზე ნასვენადაა 35-40 ათასი ჰექტარი მიწა.

კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა ვერ უზრუნველყვეს ნასვენნი მიწების ათვისების 1973 წლის გეგმის შესრულება და ნაცვლად 10 ათასი ჰექტარისა აითვისეს 6,5 ათასი ჰექტარი.

ამ მხრივ ცუდი მდგომარეობაა ახალქალაქის, ბოგდანოვკის, ახალციხის, ლავოდხის, წყალტუბოს, ხობის, დმანისის, ამბროლაურის რაიონებისა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის კოლმეურნეობებში.

არის შემთხვევები, როცა სასოფლო-სამეურნეო კულტურის ფართობი იზრდება, ხოლო მოსავლიანობა კი მცირდება. მაგალითად, ხაშურის რაიონის მეურნეობებმა 1973 წელს შაქრის ჭარხლის პლანტაციების ფართობი 1972 წელთან შედარებით 52 ჰექტარით გაზარდეს, მოსავალი კი 34,5 ათასი ცენტნერით ნაკლები მიიღეს.¹

ბევრი კოლმეურნეობა და საბჭოთა მეურნეობა წლითწლობით არ ასრულებს სახალხო მეურნეობის განვითარების გეგმით გათვალისწინებულ დავალებებს მინდორსაცავი ტყის ზოლების გაშენების, ეროზიის საწინააღმდეგო ჰიდრონაგებობათა მშენებლობის, ქარისა და წყლისმიერი ეროზიისაგან ნიადაგის დაცვის, ნიადაგის რეკულტივაციის შესახებ და სხვა.

რესპუბლიკის ზოგიერთი სამინისტრო, ორგანიზაცია და უწყება, რომლებმაც კარიერებისა და სხვა საჭიროებისათვის გამოიყენეს ნაყოფიერი მიწის ნაკვეთები, არ ღებულობს ზომებს ამ მიწების აღსადგენად და სოფლის მეურნეობის სამსახურში ჩასაყენებლად. ასე მაგალითად, ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს დღემდე არაფერი გაუკეთებია 92 ჰექტარი მიწის ფართობის აღსადგენად ლანჩხუთის რაიონში; საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს — 30 ჰექტარი მიწის აღსადგენად სამტრედიის რაიონში და 5 ჰექტარი მიწის აღსადგენად ხაშურის რაიონში; „საქთევზმრეწვეს“ — 52,37 ჰექტარი მიწის ფართობის აღსადგენად ლანჩხუთის რაიონში; საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს „საქსოფლტექნიკას“ და „ცეკავშირს“ არ აღუდგენიათ ასო-

ბით ჰექტარი მიწა გარდაბნის რაიონის ახალი სამგორის, გამარჯვების, ნის, მარტყოფისა და ნორიოს საბჭოთა მეურნეობების ტერიტორიაზე. ყოველთვის არ ხდება კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნათა დაცვა არასასოფლო-სამეურნეო მიზნებისათვის მხოლოდ უვარგისი ან მცირეპროდუქტიული მიწების გამოყოფის შესახებ. მაგალითად, 1972-1973 წლებში, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებისათვის კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მიწის ფონდებიდან გამოიყო 5547 ჰა მიწა, მათ შორის 3016 ჰა სავარგული.

ჯერ კიდევ არ არის აღმოფხვრილი სერიოზული ნაკლოვანებები საკარმიდამო მიწათსარგებლობაში. არის შემთხვევები, როცა მიწები ინდივიდუალურად სარგებლობისათვის გამოყოფილი აქვთ ისეთ პირებს, რომლებსაც არაფერი აკავშირებთ კოლმეურნეობას ან საბჭოთა მეურნეობასთან. მაგალითად, 1973 წელს ბორჯომის რაიონში 606 კომლი ნორმის გადამეტებით უკანონოდ ფლობდა 35,29 ჰექტარ მიწას, ადიგენის რაიონში — 215 კომლი 24,89 ჰექტარს, ზუგდიდის რაიონში — 1567 კომლი 245,9 ჰექტარს, ცხინვალის რაიონში — 1272 კომლი 139,15 ჰექტარ მიწის ნაკვეთს, ხაშურის რაიონის სოფლებში: ჩუმათელეთში, იტრიასა და ბეკამში ჩამორთმეულ ზედმეტ მიწის ნაკვეთებს კვლავ ადრინდელი მეკომურები ფლობენ და მოსავალსაც ისინი იღებენ. უფრო მეტიც, ლანჩხუთის რაიონის ნინოშვილს სახელობის კოლმეურნეობაში 1974 წელს ზედმეტი საკარმიდამო მიწის ნაკვეთით მოსარგებლე მეკომურის რაოდენობა 1973 წელთან შედარებით სამი ერთეულით გაიზარდა, ამასთან არის კომლების ფიქტიურად გაყოფის, კომლში უკანონო ჩაწერის, უკანონო მიწვილების ფაქტები და სხვა კანონსაწინააღმდეგო ქმედობანი.

მოუწესრიგებელია ჩამორთმეული ზედმეტი საკარმიდამო მიწის ნაკვეთების აღრიცხვის და დამუშავების, აგრეთვე ამ მიწებზე მიღებული მოსავლის საზოგადოებრივი მეურნეობის შემოსავლებში ჩარიცხვის საქმე.

მიწის დაცვასა და რაციონალურად გამოყენებაში არსებული სერიოზული დარღვევები შედეგია იმისა, რომ რესპუბლიკის მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოები, სოფლის მეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობების სამინისტროები სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ ამ საქმეს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში ადგენს:

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1974 წლის 12 მარტის დადგენილებს და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბოლო დადგენილებათა საფუძველზე მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივმა საბჭოებმა, შესაბამისმა სამინისტროებმა და უწყებებმა არსებითად გააუმჯობესონ მუშაობა მიწების დაცვისა და გამოყენებისათვის, რისთვისაც:

1. დაევალოს საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივ საბჭოებს:

ა) სისტემატურად შეისწავლონ მიწის რესურსების სრულად და რაციონალურად გამოყენებისა და მათი ნაყოფიერების ამაღლების საკითხები და მიიღონ გადაწყვეტილი ზომები ამ მხრივ მუშაობის მკვეთრად გაუმჯობესებისათვის;

ბ) სესიებზე, მუდმივი კომისიებისა და აღმასკომების სხდომებზე, ყრილობებზე სისტემატურად განიხილონ საკითხები ყოველ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში მიწის დაცვისა და რაციონალურად გამოყენების, მიწათსარგებლობის წესებისა და კანონების დაცვის მდგომარეობის შესახებ; ამ მუშაობაში ფართოდ ჩააბან დეპუტატები და საბჭოთა აქტივი.

2. საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის და საბჭოთა მეურნეობების სამინისტროებმა გააძლიერონ კონტროლი თითოეული რაიონის მიწათსარგებლობის ყოველწლიური და პერსპექტიული განვითარების გეგმების შესრულებაზე, განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ მიწის რესურსების სწორად და რაციონალურად გამოყენების, ნიადაგის ნაყოფიერების შემდგომი ამაღლების საკითხებს.

3. დაევალოს სამინისტროებსა და უწყებებს, საწარმოებს, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებს, რომლებიც აწარმოებენ სამრეწველო და სამეურნეო დანიშნულების ობიექტების მშენებლობას, აგრეთვე ბუნებრივ სიმდიდრეთა საძიებო ორგანიზაციებს, ზუსტად და განუხრელად შეასრულონ სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ საკანონმდებლო აქტებით გათვალისწინებული მიწათსარგებლობის მოთხოვნები, განახორციელონ ნაკვეთების რეკულტივაციისათვის საჭირო ყველა ღონისძიება.

4. დაევალოს საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობების, კვების მრეწველობის, ხორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტროებს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო კომიტეტს, სხვა სამინისტროებსა და უწყებებს, რომელთაც აქვთ საუწყებო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოები:

ა) ამაღლონ კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოების ხელმძღვანელთა და სპეციალისტთა პირადი პასუხისმგებლობა მიწების დაცვასა და ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებათა კომპლექსის განხორციელებაზე, დაცვითი ტყის ნარგავების და ეროზიის საწინააღმდეგო ნაგებობათა მოვლა-პატრონობაზე.

მიიღონ გადაამჯრელი ზომები ნასვენნი და სხვა ახალი მიწების სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში ჩასართავად.

5. საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ, სხვა უწყებებმა და შესაბამისმა სამეცნიერო-კვლევითმა ორგანიზაციებმა შეიმუშაონ მიწის ფონდის რაციონალურად გამოყენების, ნიადაგის ნაყოფიერების შემდგომი ამაღლებისა და ეროზიისთანა წარმატებით ბრძოლისათვის საჭირო მეცნიერულად დასაბუთებული რეკომენდაციები და უზრუნველყონ უმოკლეს ვადაში მათი პრაქტიკულად დანერგვა.

6. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის, გამომცემლობის, პოლიგრაფიისა და წიგნით ვაჭრობის სახელმწიფო კომიტეტებმა, ადგილობრივმა პრესამ, საქართველოს სსრ საზოგადოება „ცოდნას“ გამგეობამ და მისმა ადგილობრივმა ორგანიზაციებმა ფართო პროპაგანდისტული და ახსნა-განმარტებითი მუშაობა გასწიონ მიწის დაცვისა და რაციონ-

ნალურად გამოყენებისათვის. ამ საქმიანობაში ფართოდ ჩააბან მეცნიერები და სოფლის მეურნეობის მოწინავე სპეციალისტები.

7. საქართველოს სსრ იუსტიციის სამინისტრომ, რესპუბლიკის პროკურატურამ და მისმა ადგილობრივმა ორგანოებმა მიიღონ კანონით გათვალისწინებული ზომები მიწის კანონმდებლობისა და მიწათსარგებლობის წესების დამრღვევთა მიმართ, გააძლიერონ მუშაობა ფართო მასებში მიწის შესახებ კანონის განსამარტავად.

8. მოწონებულ იქნეს სიდნაღის რაიონის სოფელ ანაგის სასოფლო საბჭოს ინიციატივა ახალი მიწების ათვისებისა და მათი რაციონალურად გამოყენებისათვის.

მიზანშეწონილად იქნეს ცნობილი, რომ მშრომელთა დეპუტატების რაიონულმა, სასოფლო და სადაბო საბჭოებმა განიხილონ ანაგელთა მიმართვა, რომელიც გამოქვეყნდა რესპუბლიკურ პრესაში და მიიღონ კონკრეტული ზომები მიწების დაცვის და გამოყენების არსებითად გაუმჯობესებისათვის.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწანიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვაჭავაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბანუოფილება მიორა

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

176 მედლით „წყალწადებულთა გადარჩენისათვის“ დაჯილდოების შესახებ

წყალწადებულთა გადარჩენისას გამბედაობის, მამაცობისა და თავგანწირვისათვის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სახელით დაჯილდოვდნენ მედლით „წყალწადებულთა გადარჩენისათვის“:

1. პეტრე მიხეილის ძე ავეტიხოვი — ჭიათურის რაიკომპერატის მძღოლი.

2. შოთა ვასილის ძე ბერიანიძე — თბილისის მდინარე მტკვრის წყალმომარაგების სადგურის უფროსი.

3. არკადი ადამის ძე შირაზიანი — თბილისის აერობორტის ექსპედიტორის თანაშემწე.

4. ალექსანდრე ალექსანდრეს ძე შელატონოვი — სამხედრო მოსამსახურე, მძღოლი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწანიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვაჭავაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

177 საქართველოს სსრ მრეწველობის დამსახურებული მუშაკის
 საპატიო წოდების მიწოდების შესახებ

სოციალისტურ ვალდებულებათა წარმატებით შესრულებისათვის, რუსთა-
 ვის მეტალურგიულ ქარხანაში 25-ე მილიონი ტონა ფოლადის გამოღობას-
 თან დაკავშირებით საქართველოს სსრ მრეწველობის დამსახურებული მუშა-
 კის საპატიო წოდება მიენიჭოთ:

ფარნაოზ ივანეს ძე ალადაშვილს — მეტალურგიული ღუმელების შემეკ-
 თებელი საამქროს კალატოზს;

დავით ერასტის ძე გაბისიანს — მარტენის საამქროს ჩასატვირთი მანქანის
 მემანქანეს;

ევგენი ნიკოლოზის ძე ვორონკოვს — მარტენის საამქროს ცვლის უფროსს;
 ვასილ მალაქიას ძე მაისურაძეს — მარტენის საამქროს უფროს ჩამომს-
 ხმელს;

ვალეკო იოსების ძე შიქავას — მარტენის საამქროს ჩასატვირთი მანქანის
 მემანქანეს;

რომან არჩილის ძე მჭედლიშვილს — მარტენის საამქროს უფროს ჩამომს-
 ხმელს;

იოსებ ნიკოლოზის ძე ნადირაშვილს — მარტენის საამქროს მეფოლადეს;
 ლევან ალექსის ძე ნახყიდაშვილს — მარტენის საამქროს ჩამომსხმელი ამ-
 წის მემანქანეს;

გიორგი ნიკოლოზის ძე ჟუჟუნაშვილს — მარტენის საამქროს მეფოლადეს;
 ენგელს შაქროს ძე სარქიხოვს — მარტენის საამქროს მეფოლადეს;

მიხეილ პავლეს ძე სპანდერაშვილს — მარტენის საამქროს მეფოლადეს;
 თეიმურაზ აკაკის ძე ტაბიძეს — მარტენის საამქროს უფროსის თანაშემწეს;

უშანგი ლეონტის ძე ჩუბინიძეს — მარტენის საამქროს მეფოლადეს;
 ალიოშა კონსტანტინეს ძე ციცვაძეს — მარტენის საამქროს მეკაზმეთა

ბრიგადირს;

სიმონ ბეროს ძე წიკლაურს — რკინიგზის საამქროს შემდგენელს;

სერგი მირონის ძე ჭელიძეს — მარტენის საამქროს ამწის მემანქანეს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ზ. ძოწინიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვანახია.

თბილისი, 1974 წლის 12 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

178 საქართველოს სსრ საპატიო წოდებების მიწოდების შესახებ

ბაკურიანში სსრ კავშირის ხალხთა ზამთრის მესამე სპარტაკიადის მომზა-
 დებისა და ჩატარების საქმეში გაწეული ნაყოფიერი მუშაობისათვის მიენიჭოთ
 საპატიო წოდება:

საქართველოს სსრ დამსახურებული ინჟინრის:

შოთა სიმონის ძე ავალიანს — ტრესტ „კავკასელექტროქსელმშენის“ № 1 კოლონის უფროსს.

საქართველოს სსრ დამსახურებული მშენებლის:

1. ისაკ ისაკის ძე ავაპოვს — „საქგეოლოგიის“ სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს ბრიგადირს.

2. გუგული პოლიკარბეს ძე გაფრინდაშვილს — ტრესტ „სოიუზლიფტმონტაჟის“ ამიერკავკასიის სამმართველოს ჭიათურის სამონტაჟო უბნის მემონტაჟეთა ბრიგადის ბრიგადირს.

3. მიხეილ პოლიკარბეს ძე გაფრინდაშვილს — ტრესტ „სოიუზლიფტმონტაჟის“ ამიერკავკასიის სამმართველოს ჭიათურის სამონტაჟო უბნის მემონტაჟესს.

4. ვაჟა დავითის ძე ლომიძეს — ტრესტ „კავკასელექტროქსელმშენის“ № 90 მექანიზებული კოლონის ელექტრომემონტაჟესს.

5. ვასილ გლახოს ძე ნაბახტაველს — ამიერკავკასიის სატრანსპორტო სამშენებლო ტრესტის № 243 სამშენებლო-სამონტაჟო მატარებლის კალატოზს.

6. გურამ სოლომონის ძე როსტიაშვილს — „საქგეოლოგიის“ სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს შემღულღებელს.

7. მიხეილ ივანეს ძე ტომილიანს — საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს № 12 ტრესტის სამონტაჟო უბნის შემღულღებელს.

8. აბესალომ მიხეილის ძე მალუტაშვილს — ტრესტ „კომუნრემშენის“ ბორჯომის სარემონტო-სამშენებლო უბნის სამუშაოთა მწარმოებელს.

9. ვლადიმერ არტემის ძე ჭანავეს — ტრესტ „კავკასელექტროქსელმშენის“ სამმართველოს ავტომანქანის მძღოლს.

საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის დამსახურებული მუშაკის

ვლადიმერ ერმილეს ძე ჭანტუჩიას — საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის სამინისტროს სპეციალური სამშენებლო-სამონტაჟო უბნის უფროსს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძიწინიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კპაზაძე.

თბილისი, 1974 წლის 13 სექტემბერი.

ბრძანებულია საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

179 საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საკაბიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

სოციალისტურ ვალდებულებათა წარმატებით შესრულებისათვის, რუსეთის მეტალურგიულ ქარხანაში 25-ე მილიონი ტონა ფოლადის გამოდნობას-

- თან დაკავშირებით საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის **ტიო სიგელით** დაჯილდოვდნენ:
- თარიმან არჩილის ძე ბარბაქაძე — მარტენის საამქროს უფროსი ოსტატი;
 ჯემალ ვლადიმერის ძე გვიმრაძე — მარტენის საამქროს მეფოლადე;
 ღვთისო ზაქარაიას ძე გაგელიძე — მარტენის საამქროს ზეინკალთა ბრიგადირი;
- გიორგი დიმიტრის ძე გოგოლაძე — მარტენის საამქროს მორიგე ელექტრიკოსი;
- დავით ნიკოლოზის ძე გოგოლაშვილი — მარტენის საამქროს მეფოლადე;
 თენგიზ დიმიტრის ძე კატაშვილი — მარტენის საამქროს ოსტატი;
 გიორგი ვლადიმერის ძე კვირიკაშვილი — მარტენის საამქროს ჩამომსხმელი ამწის მემანქანე;
- ვახტანგ დიმიტრის ძე კოსშენაშვილი — მარტენის საამქროს ელექტრიკოსთა ბრიგადირი;
- სულიკო შალვას ძე ლომიძე — მარტენის საამქროს უფროსი მეკაზმე;
 ოთარ ალექსანდრეს ძე ლომიძე — მარტენის საამქროს წარმოების ოსტატი;
 ირაკლი ლევანის ძე მენაბდე — პენსიონერი, მარტენის საამქროს უბნის ყოფილი უფროსი;
- გიორგი ნიკოლოზის ძე მუხიგულაშვილი — მარტენის საამქროს მეფოლადე;
- შოთა ნიკოლოზის ძე ნაცვლიშვილი — მარტენის საამქროს უფროსი მენადაკე;
- ტელმან ნიკოლოზის ძე ნოზაძე — მარტენის საამქროს მეფოლადის თანამემწე;
- გრიგოლ თევდორეს ძე რადჩენკო — მარტენის საამქროს უფროსის მოადგილე;
- იოსებ გიორგის ძე რაზმაძე — მარტენის საამქროს ცვლის უფროსი;
 იასონ ფოლადის ძე რიჟაშაძე — მარტენის საამქროს ოსტატი;
- დავით სამსონის ძე ქარხელაძე — მარტენის საამქროს ზეინკალთა ბრიგადირი;
- გიორგი ვარლამის ძე ჩემია — მარტენის საამქროს ოსტატი;
 სიმონ ხარიტონის ძე ჩერეპენიკოვი — მარტენის საამქროს ღუმელების ოსტატი;
- კესკინ ვარლამის ძე ჭეიშვილი — მარტენის საამქროს ჩასატვირთი მანქანის მემანქანე;
- ილია იოსების ძე ხარანაული — მარტენის საამქროს მეფოლადე;
 პავლე ტიმოთეს ძე ხაზაშვილი — მარტენის საამქროს უფროსი ჩამომსხმელი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძღუშინიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვამბაძე.

ბრძანებულა სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის

180 საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

ბაკურიანში სსრ კავშირის ხალხთა ზამთრის მესამე სპარტაკიადის მომზადებისა და ჩატარების საქმეში გაწეული ნაყოფიერი მუშაობისათვის დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით:

1. გრიგოლ არტემის ძე აკოფოვი — გაზეთ „სოვეტსკი სპორტის“ სექტორისპონდენტი.
2. ვალერი გივის ძე ბაქრაძე — საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მდივანი.
3. გიორგი ერასტის ძე ბოკუჩავა — „საქმთავარენერგოს“ უფროსის ყოფილი მოადგილე, ამჟამად პენსიონერი.
4. უშანგი ნიკოლოზის ძე გელაშვილი — საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს № 12 ტრესტის უფროსი სამუშაოთა მწარმოებელი.
5. იოსებ სპირიდონის ძე კარკალაია — „იუვენერგონერმეტის“ თბილისის სამონტაჟო უბნის უფროსი.
6. გელა იურის ძე კასრაძე — საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის ტექმეთვალყურეობის ჯგუფის უფროსი.
7. ვახტანგ ივანეს ძე მახარაძე — საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ინსტრუქტორი.
8. მერაბ ნიკოლოზის ძე მღებრიშვილი — საქართველოს სსრ საბინაო-კომუნალური მეურნეობის მინისტრის მოადგილე.
9. ვაჟა ივანეს ძე რევაზიშვილი — საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს № 12 ტრესტის სამშენებლო სამმართველოს უფროსი.
10. ლევან გიორგის ძე სანაძე — საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარის ყოფილი მოადგილე.
11. გრიგოლ გრიგოლის ძე სარალიძე — ტრესტ „კავკასელექტროქსელმშენის“ ლითონკონსტრუქციების ქარხნის დირექტორი.
12. ომარ ბორისის ძე საიმაშვილი — საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის განყოფილების გამგე.
13. ვიტალი გიორგის ძე სპირინოვი — ბაკურიანში სსრ კავშირის ხალხთა ზამთრის მესამე სპარტაკიადის მთავარი მსახი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე.
14. ბადრი ავაბოს ძე ტყეშელაშვილი — ტრესტ „კავკასელექტროქსელმშენის“ № 1 მექანიზირებული კოლონის ელექტრომედულდებელი
15. სიმონ მიხეილის ძე ქავთარაძე — საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს უფროსი რეფერენტი.

16. არჩილ ვასილის ძე ყარყარაშვილი — საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის სამინისტროს სამმართველოს უფროსი.

17. შოთა ივანეს ძე ჭალაგანიძე — საქართველოს კომპარტიის ბორჯომის რაიკომის პირველი მდივანი.

18. გოდერძი პავლეს ძე ხაჩიძე — ტრესტ „კავკასელექტროქსელმშენის“ № 90 მექანიზებული კოლონის ელექტრომემონტაჟე

19. ზურაბ ბესარიონის ძე ჭაფარიძე — გაზეთ „ლელოს“ რედაქტორის მოადგილე.

20. ნოდარ კონსტანტინეს ძე ჯორჯიკია — საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს უფროსი რეფერენტი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძონუნიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვპაძე.

თბილისი, 1974 წლის 13 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

181 აფხაზეთის ასსრ მხატვრული კოლექტივების საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

აფხაზეთი ხალხური ხელოვნების განვითარებასა და ფართო პროპაგანდაში დამსახურებისათვის, თბილისში აფხაზეთის კულტურის დღეების წარმატებით ჩატარებასთან დაკავშირებით, დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით აფხაზეთის ასსრ მხატვრული კოლექტივები:

აფხაზეთის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი.

აფხაზეთის სახელმწიფო საგუნდო კაპელა.

ხანდაზმულთა ეთნოგრაფიული ანსამბლი „ნარტა“.

გუდაუთის კულტურის სახლის ანსამბლი „რიცა“.

აფხაზეთის სახელმწიფო ფილარმონიის „ტრიო“.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძონუნიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვპაძე.

თბილისი, 1974 წლის 18 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

182 გაზეთ „ვიანურის მალაროელი“ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

ქ. ჭიათურის მშრომელთა კომუნისტური აღზრდის, სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ამოცანათა შესასრულებლად მათი მობილიზაციის სა-

ქმეში ნაყოფიერი მუშაობისათვის, დაარსების ორმოცდაათი წლისთავთან დაკავშირებით გაზეთი „ჭიათურის მადაროელი“ დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე გ. ძმუნძიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვანჭავაძე.

თბილისი, 1974 წლის 20 სექტემბერი.

ბრძანებულია საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

183 პროფესორ ბ. მ. ბარამიძის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

ხანგრძლივი და ნაყოფიერი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობისათვის, დაბადების სამოც წელთან დაკავშირებით, საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის პრორექტორი, პროფესორი კონსტანტინე მოსეს ძე ხარამიძე დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე გ. ძმუნძიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვანჭავაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულია საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

184 პროფესორ ლ. ე. გორგილაძის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

ხანგრძლივი და ნაყოფიერი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობისათვის, დაბადების სამოც წელთან დაკავშირებით, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კათედრის გამგე პროფესორი ლეონიდე ერემიას ძე გორგილაძე დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე გ. ძმუნძიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვანჭავაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

185 მწერალ მ. ნ. მრავლიშვილის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ.

ხანგრძლივი და ნაყოფიერი ლიტერატურული მოღვაწეობისათვის, დაბადების სამოცდაათ წელთან დაკავშირებით, მწერალი მიხეილ ნიკოლოზის ძე მრევლიშვილი დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვახაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

186 ამხ. თ. ზ. ფეოლოროვას საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ.

პარტიულ, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანოებში ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის, დაბადების ორმოცდაათ წელთან დაკავშირებით, საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის მდივანი ამხ. თამარ გრიგოლის ასული ფეოლოროვა დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვახაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

187 კომპოზიტორ ზ. ზ. ცაბაძის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ.

ქართული საბჭოთა მუსიკის განვითარებაში დიდი დამსახურებისათვის, დაბადების ორმოცდაათ წელთან დაკავშირებით, კომპოზიტორი გიორგი ვაბრიელის ძე ცაბაძე დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ბ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. კვახაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულია საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

188 მწერალ ზ. მ. ცაცხლაძის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საკაბიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

ხანგრძლივი და ნაყოფიერი ლიტერატურული მოღვაწეობისათვის, დაბადების ოთხმოც წელთან დაკავშირებით, მწერალი გრიგოლ მოსეს ძე ცაცხლაძე დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საკაბიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ზ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. ძაბაძაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბრძანებულია საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

189 პროფესორ ვ. ი. ხარშილაძის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საკაბიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

ხანგრძლივი და ნაყოფიერი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობისათვის, დაბადების სამოც წელთან დაკავშირებით, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კათედრის გამგე პროფესორი ფილიპე ილარიონის ძე ხარშილაძე დაჯილდოვდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საკაბიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ზ. ძოწენიძე.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ზ. ძაბაძაძე.

თბილისი, 1974 წლის 30 სექტემბერი.

ბანუოფილება მისამბ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა 1974 წლის 30 სექტემბრის სხდომაზე განიხილა საკითხი ქალაქ ჭიათურაში, ბორჯომისა და სიღნაღის რაიონებში დიდი სამამულო ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახების წევრების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების შესახებ კანონმდებლობის შესრულების მდგომარეობის თაობაზე და აღნიშნა, რომ ქალაქ ჭიათურაში, ბორჯომისა და სიღნაღის რაიონებში გარკვეული მუშაობა წარმოებს სამამულო ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახებისათვის კანონით დაწესებული შეღავათების განხორციელებისათვის.

ტარდება ღონისძიებანი სამამულო ომის ინვალიდების საწარმოო სექციის დაუფლებიან და კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის; მათი უმრავლესობა ჩაბმულია შრომითს საქმიანობაში. აღმასკომები, შესაძლებლობის ფარგლებში, ომის ინვალიდებსა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახებს აძლევენ ბინებს. სესხს ინდივიდუალური ბინათმშენებლობისათვის, ამარაგებენ დეფიციტური სამშენებლო მასალით და სხვა. დატულია მოქმედი კანონმდებლობა ომის ინვალიდებისათვის გადასახადებზე შეღავათების დაწესებისა და მათთვის უფასო სპორტანსპორტო საშუალებების გამოყოფის შესახებ. თითქმის ყველა სასოფლო საბჭოში ან კოლმეურნეობაში მოწყობილია ომში დაღუპულთა სტენდები, შინ-მოუსვლელთა სახელზე გაშენებულია პარკები და ხეივანები.

აღმასკომების ჯანმრთელობის დაცვის და სოცუზრუნველყოფის ადგილობრივი ორგანოები გარკვეულ მუშაობას ატარებენ სამამულო ომის ინვალიდების სამედიცინო მომსახურებისათვის. ყოველწლიურად ხდება მათი ჯანმრთელობის კომპლექსური შემოწმება, გაგზავნა კურორტებზე, მომარაგება მედიკამენტებით შეღავათიან ფასებში და სხვ.

ამასთან, ზემოაღნიშნული ქალაქისა და რაიონების მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტები, საწარმო-დაწესებულებები არ ატარებენ ყველა მათზე დამოკიდებულ ღონისძიებას სამამულო ომის ინვალიდებისათვის დაწესებული შეღავათების განსახორციელებლად.

საბჭოს სესიებისა და აღმასკომების სხდომებზე იშვიათად იხილება საკითხები იმ საკანონმდებლო აქტებისა და მთავრობის დადგენილებების შესრულების მიმდინარეობის თაობაზე, რომლებიც ეხება სამამულო ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურებას. მოსახლეობაში არ ტარდება ფართო ახსნა-განმარტებითი მუშაობა აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებული კანონმდებლობის გასაცნობად, არ წარმოებს ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახების წევრთა საყოფაცხოვრებო პირობებისა და სხვა საკითხების ინდივიდუალური შესწავლა. ამ საქმიანობაში ჩაბმული არ არიან საბჭოს დეპუტატები, აქტივი და სამხედრო კომისარიატებთან არსებული საპენსიო საყოფაცხოვრებო საბჭოს სეკციები.

სერიოზული ნაკლოვანებებია ომის ინვალიდთა სამედიცინო მომსახურების საქმეში. ქ. ჭიათურაში აღრიცხულ ომის ინვალიდთა 23 პროცენტს არ გაუვლია კომპლექსური სამედიცინო შემოწმება, ხოლო სტაციონარული მკურნალობა — 25 პროცენტს. სიღნაღის რაიონში სტაციონარული მკურნალობა ჩაუტარდა ომის ინვალიდების მხოლოდ 60,3 პროცენტს. ამ რაიონის სოფელ საქობოს საექიმო ბუნქტში აღრიცხული 38 ომის ინვალიდიდან კომპლექსური საექიმო შემოწმება არ გაუვლია 11 პირს.

ბორჯომის რაიონში ჯერ კიდევ მოუგვარებელია იმ პირთა აღრიცხვა, რომლებიც საჭიროებენ სამედიცინო მომსახურებას; ამავე რაიონში, მიუხედავად შესაძლებლობისა, ომის 8 ინვალიდიდან, რომლებიც საჭიროებდნენ სანატორულ მკურნალობას, 1973-74 წლებში არც ერთს არ მიუღია სანატორიუმის საგზური.

დასახელებულ ქალაქსა და რაიონებში მოგვარებული არ არის ომის ინვალიდების ავტომანქანებისა და მოტოცტლების სათადარიგო ნაწილებით მომარაგების საქმე.

სერიოზული ნაკლოვანებებია ქ. ბორჯომში სამამულო ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახების წევრების ბინით უზრუნველყოფის საქმეში.

სუსტია პროკურატურის ადგილობრივი ორგანოების კონტროლი სამამულო ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახების წევრთა მიმართ მოქმედი კანონმდებლობის შესრულებისადმი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა დაავალა მშრომელთა დეპუტატების ჭიათურის საქალაქო, სიღნაღისა და ბორჯომის რაიონული საბჭოების აღმასრულებელ კომიტეტებს:

საბჭოს სესიებზე და აღმასკომების სხდომებზე პერიოდულად მოისმინონ საკითხი დიდი სამამულო ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახების წევრთა მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების შესახებ კანონმდებლობის შესრულების თაობაზე;

საბჭოს დეპუტატების, აქტივისა და რაიონის სამხედრო კომისარიატების წარმომადგენლების მონაწილეობით პერსონალურად შეისწავლონ თითოეული სამამულო ომის ინვალიდისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახების წევრების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო პირობები და მიიღონ ზომები მათ კანონიერ მოთხოვნათა მაქსიმალურად დაკმაყოფილებისათვის;

ჯანმრთელობის დაცვის ადგილობრივი ორგანოების საშუალებით უახლოეს პერიოდში ჩაატარონ სამამულო ომის ყველა ინვალიდის კომპლექსური სამედიცინო შემოწმება და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყონ მათი სტაციონარული მკურნალობა;

ინფორმაცია ამ დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ წარმოუდგინონ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს 1975 წლის 1 ივლისს.

სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს დაევალოს დადგენილების შესაბამისად, უზრუნველყოს სათადარიგო ნაწილებით ომის ის ინვალიდები, რომლებსაც მიღებული აქვთ ავტომანქანები და მოტოცტლები.

საქართველოს სსრ პროკურატურას რჩევა მიეცა გააძლიეროს საპროკურორო ზედამხედველობა სამამულო ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულ მეომართა ოჯახების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მომსახურების შესახებ კანონმდებლობის შესრულებაზე.

საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებს დაევალოს მიიღონ ზომები ომის ინვალიდებისა და მათი ოჯახის წევრებისათვის დაწესებული შეღავათების განსახორციელებლად.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა, რომელმაც იმავე სხდომაზე მოისმინა საკითხი ქალაქ რუსთავში მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედების, აგრეთვე ორსული ქალებისათვის კანონით დაწესებული შეღავათების განხორციელების მდგომარეობის შესახებ, აღნიშნა რომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1944 წლის 8 ივლისის ბრძანებულებისა და მთავრობის შემდგომი დადგენილებების შესაბამისად გარკვეული ღონისძიებებია გატარებული ქალაქ რუსთავის სამრეწველო საწარმოებში, მშენებლობებსა და სხვა ობიექტებზე დასაქმებული მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედების, აგრეთვე ორსული ქალების სამუშაო და საყოფაცხოვრებო პირობების გასაუმჯობესებლად.

მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედებისათვის დროულად წარმოებას როგორც ერთდროული, ისე ყოველთვიური სახელმწიფო ფულადი დახმარების დანიშვნა და გაცემა. ასევე თავის დროზე ხდება დედების მთავრობის შესაბამის ჯილდოებზე წარდგენა და მათთვის ორდენებისა და მედლების ჩაბარება. ყურადღება ექცევა მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედების, აგრეთვე ორსული ქალებისათვის სათანადო სამუშაო პირობების შექმნას, დღის ცვლაში და მსუბუქ სამუშაოზე მოწყობას და სხვა. დედებსა და ბავშვებს ეძლევათ საგზურები სანატორიუმებსა და დასასვენებელ სახლებში, ხოლო საქირობის შემთხვევაში. — ფულადი დახმარებაც.

გასულ წლებთან შედარებით გაუმჯობესებულია დედათა და ბავშვთა მკურნალობის საქმეც, რის შედეგადაც ქალაქში ბავშვთა სიკვდილიანობა, რესპუბლიკის საშუალო მაჩვენებლებთან შედარებით, ერთიორადაა შემცირებული.

ამასთან ერთად რუსთავის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭო, წარმოება-დაწესებულებებისა და სამშენებლო ორგანიზაციების ხელმძღვანელები, საზოგადოებრივი ორგანიზაციები სათანადო დანტერესებას არ იჩენენ მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედების, აგრეთვე ორსული ქალებისათვის დაწესებული შეღავათების განხორციელებისათვის, მათი სამუშაო და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის.

აღრიცხული არ არის საწარმოებში მომუშავე მრავალშვილიანი დედები და ორსული ქალები. ასევე არ არის მოწყობილი ფოტოსტენდი იმ მოწინავე დედებისა, რომლებიც პატიოსნად ზრდიან შვილებს და აქტიურად შრომობენ.

ადგილობრივი პრესა და რადიო ნაკლებად აშუქებენ გვირი და მრავალშვილიანი დედების საქმიანობას და ცხოვრებას.

ქალაქის უმეტეს საწარმოში დედებს არა აქვთ შექმნილი ელემენტარული პირობები ნორმალური მუშაობისათვის, არ არის დაკული სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმატივები.

ბევრ მრავალშვილიან, მათ შორის გვირ დედას, ცუდ საბინაო პირობებში უხდება ცხოვრება.

არსებული სამკურნალო დაწესებულებები მინიმალურადაც ვერ აკმაყოფილებენ დედათა და ბავშვთა სამედიცინო მომსახურებას, ქალაქში არის ერ-

თად-ერთი 150 საწოლიანი სამშობიარო სახლი, რომელიც მუდამ გადატვირთულია, ხოლო ბავშვთა ინფექციური საავადმყოფო მოთავსებულია ბარაკის ტიპის სრულიად შეუფერებელ შენობაში. ადგილების სიმცირის გამო შეზღუდულია ერთ წლამდე ასაკის ბავშვების მოწყობა საბავშვო ბაგებში.

სკოლების უმრავლესობაში მეცადინეობა მეორე და მესამე ცვლაშია. ამასთან, ქ. რუსთავში მეორე-მესამე ცვლაში პროცენტულად ორჯერ მეტი ბავშვი მეცადინეობს, ვიდრე მთელს რესპუბლიკაში საშუალოდ.

სათანადო სიმაღლეზე არ დგას ბავშვთა კვების საქმეც. უკვე ორი თვეა, რაც სარძეო სამზარეულო დაკეტილია. სავაჭრო ქსელი ცუდად მარაგდება ერთ წლამდე ბავშვთა კვებისათვის საჭირო პროდუქტებით. ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა მოსწავლეთა კვების საქმეს სკოლებში. ყოველ 1000 მოსწავლეზე ნაცვლად 250-ისა 50 დასაჯლომი ადგილია.

ქალაქის რიგ საწარმოში ნაკლები ყურადღება ექცევა ტექნიკური უსაფრთხოების დაცვის საკითხებს, რის შედეგადაც ხშირია დედათა და საერთოდ ქალთა საწარმოო ტრავმატიზმის შემთხვევები.

საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, ქალთა საბჭოები არ ატარებენ სათანადო აღმზრდელი მუშაობას მრავალშვილიან და მარტოხელა დედებს შორის, რის გამოც არც თუ იშვიათია მათ მიერ წესრიგისა და სამუშაო-საყოფაცხოვრებო ნორმების უხეშად დარღვევის შემთხვევები.

ამ საქმეში ნაკლებად არიან ჩაბმული საქალაქო საბჭოს დეპუტატები, საბჭოს შესაბამისი მუდმივი კომისიები, აქტივი. აღნიშნული საკითხი არ გაუხდია მსჯელობის საგნად არც აღმასკომს და არც სესიას.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა დაავალა მშრომელთა დეპუტატების რუსთავის საქალაქო საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს უახლოეს დროში დასახოს და გაატაროს კონკრეტული ღონისძიებანი მრავალშვილიან, მარტოხელა და საერთოდ ქალაქებისათვის კანონით დაწესებული შეღავათების განსახორციელებლად, რისთვისაც:

პერიოდულად შეამოწმოს და აღმასკომისა და საბჭოს მსჯელობის საგანი გახადოს სამრეწველო საწარმოებში, დაწესებულებებში და სამშენებლო ობიექტებზე მომუშავე ქალთა და, პირველ რიგში, მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედების, აგრეთვე ორსული ქალების სამუშაო და საბინაო-საყოფაცხოვრებო პირობები; ამ საქმეში ფართოდ ჩააბას საქალაქო საბჭოს დეპუტატები და აქტივი;

გაზარდოს მომთხოვნელობა ქალაქის წარმოება-დაწესებულებების ხელმძღვანელებისადმი იქ მომუშავე მრავალწლიანი და, პირველ რიგში, გვირი დედების საბინაო საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით. მათთვის მატერიალური დახმარების გასაწევად უფრო მეტად გამოიყენონ სახსრები დირექტორის ფონდიდან და სხვა საშუალებანი;

სისტემატური კონტროლი და მეთვალყურეობა დააწესოს წარმოებაში ქალებისათვის შრომის ნორმალური პირობების შესაქმნელად; დაავალდებულოს საწარმოთა ხელმძღვანელები, უზრუნველყონ მათთან მომუშავე ქალები საჭირო სპეცტანსაცმლით, ფეხსაცმლით, ჩაფხუტებით; ამასთან მიიღონ ყველა სა-

ჭირო ზომა სამრეწველო და სამშენებლო ობიექტებზე ტექნიკური უსაფრთხოების წესების განუხრელად დაცვისათვის;

უზრუნველყოს, რომ წარმოება-დაწესებულების ხელმძღვანელები მტკიცედ ატარებდნენ მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედებისათვის, აგრეთვე ორსული ქალებისათვის კანონით დაწესებულ შეღავათებს, როგორცაა: დედებისა და ორსული ქალების მსუბუქ სამუშაოზე გადაყვანა ხელფასის შენარჩუნებით, ღამის ცვლისაგან განთავისუფლება, მშობიარობის დროს ფასიანი და უფასო შვებულებების მიცემა და სხვ.;

მეტი ყურადღება მიაქციოს დედათა და ბავშვთა მკურნალობისა და ჯანმრთელობის დაცვის საქმეს. მიიღოს ზომები დედათა და ბავშვთა სამკურნალო დაწესებულებების მუშაობის არსებითად გაუმჯობესების, ერთ წლამდე ასაკის ბავშვთათვის კვების პროდუქტებით ვაჭრობის და სასკოლო ბუფეტებში მოსწავლეთა კვების უკეთ ორგანიზაციისათვის;

ქალთა საბჭოების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მონაწილეობით, საქალაქო საბჭოს დეპუტატებისა და აქტივის დახმარებით გააძლიეროს აღმზრდელობითი მუშაობა დედებს შორის; პერიოდულად ჩაატარონ მათთვის საუბრები კანონმდებლობის სხვადასხვა საკითხებზე, პედაგოგიური კითხვები, შეხვედრები წარმოების და კულტურის დარგის გამოჩენილ ადამიანებთან და სხვ.;

გააუმჯობესოს მრავალშვილიანი დედების პოპულარიზაციის საქმე წარმოებებსა და საზოგადოებრიობის თავშეყრის ადგილებში. მოაწყოს სტენდები იმ მრავალშვილიანი დედებისა, რომლებიც კეთილსინდისიერად ზრდიან შვილებს, შრომობენ საწარმოებში. უზრუნველყოს, რომ საქალაქო გაზეთი და რადიომაუწყებლობა მეტად აშუქებდნენ გმირი და მრავალშვილიანი დედების ცხოვრებასა და შრომას.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დაევალოს შეისწავლოს და განახორციელოს ყველა აუცილებელი ღონისძიება რუსთავში სამშობიარო სახლებისა და ბავშვთა სამკურნალო დაწესებულებების გაფართოებისა და მათი მუშაობის ძირეული გაუმჯობესებისათვის.

საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს დაევალოს შეისწავლოს და დასახოს კონკრეტული ღონისძიებები რუსთავში ბავშვთა კვების პროდუქტებით ვაჭრობის და სასკოლო ბუფეტების მუშაობის უკეთ მოწყობისათვის.

რუსთავის საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა ანგარიში ამ დადგენილების შესრულების შესახებ უნდა წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს 1975 წლის სექტემბრის ბოლოს.